

Anonimizált változat

Fordítás

C-422/20 – 1

C-422/20. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2020. szeptember 8.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Oberlandesgericht Köln (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. augusztus 28.

A kérelemre vonatkozó eljárásban ellenérdekű fél és fellebbező:

RK

Kérelmező és a fellebbezési eljárásban ellenérdekű fél:

CR

[omissis]

OBERLANDESGERICHT KÖLN

VÉGZÉS

A 2017. március 9-én elhunyt, manilvai (Malaga tartomány, Spanyolország) utolsó szokásos tartózkodási hellyel rendelkező német állampolgár [omissis]

hagyatéki ügyében,

amelyben részt vesznek:

1. CR, [omissis],

kérelmező és a fellebbezési eljárásban ellenérdekű fél,

[omissis]

2. RK, [omissis],

a kérelemre vonatkozó eljárásban ellenérdekű fél és fellebbező,

[omissis],

az Oberlandesgericht Köln (kölni regionális felsőbbíróság, Németország) második polgári tanácsa

[omissis] **[eredeti 2. o.]**

a következő határozatot hozta:

I.

[omissis]

II.

A bíróság az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 2016. június 7-i változata (HL 2016. C 202., 164. o.) 267. cikkének második bekezdése alapján előzetes döntéshozatal céljából a közösségi jog értelmezésére vonatkozó következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága (Bíróság) elé:

1.

Ahhoz, hogy a korábban eljáró bíróság a 650/2012 rendelet 7. cikkének a) pontja alapján megállapítsa joghatóságának hiányát, szükséges-e, hogy e bíróság kifejezetten megállapítsa joghatóságának hiányát, vagy megelégedhet-e a nem kifejezett nyilatkozattal, ha abból értelmezés útján az derül ki, hogy e bíróság megállapította joghatóságának hiányát?

2.

Annak a tagállamnak a bírósága, amelynek joghatósága abból ered, hogy a másik tagállam korábban eljáró bírósága megállapította joghatóságának hiányát, jogosult-e annak vizsgálatára, hogy a 650/2012 rendelet 6. cikkének a) pontja és 7. cikkének a) pontja alapján teljesültek-e a korábban eljáró bíróság határozathozatalához szükséges feltételek? Mennyiben kötelező erejű a korábban eljáró bíróság határozata? Konkrétan: **[eredeti 3. o.]**

a)

Annak a tagállamnak a bírósága, amelynek joghatósága abból ered, hogy a másik tagállam korábban eljáró bírósága megállapította joghatóságának hiányát, jogosult-e annak vizsgálatára, hogy az örökhatályú érvényesen választotta-e a tagállam jogát a 650/2012 rendelet 22. cikkének megfelelően?

b)

Annak a tagállamnak a bírósága, amelynek joghatósága abból ered, hogy a másik tagállam elsőként eljáró bírósága megállapította joghatóságának hiányát, jogosult-e annak vizsgálatára, hogy az eljárásban részt vevő valamely fél nyújtott-e be a 650/2012 rendelet 6. cikkének a) pontja alapján a joghatóság hiányának megállapítása iránti kérelmet a korábban eljáró bíróságnál?

c)

Annak a tagállamnak a bírósága, amelynek joghatósága abból ered, hogy a másik tagállam elsőként eljáró bírósága megállapította joghatóságának hiányát, jogosult-e annak vizsgálatára, hogy a korábban eljáró bíróság helyesen állapította-e meg, hogy a választott jog szerinti tagállam bíróságai alkalmasabbak az öröklés tárgyában történő határozathozatalra?

3.

A 650/2012 rendelet 6. cikkének a) pontja és 7. cikkének a) pontja, amelyek a „22. cikk szerinti” jogválasztást feltételeznek, abban az esetben is alkalmazandók-e, ha egy 2015. augusztus 17. előtt tett végintézkedésben nem került sor az örökhagyó általi kifejezett vagy hallgatólagos jogválasztásra, hanem az öröklésre alkalmazandó jog csak a 650/2012 rendelet 83. cikkének (4) bekezdéséből következhet? [eredeti 4. o.]

Indokolás:

I.

1 Egy korábbi eljárás keretében [omissis] az elsőrendű érintett, az örökhagyó felesége egy közjegyzői okiratba foglalt, 2017. március 23-i kérelemmel egy 1990. június 14-i végrendelet alapján kizárólagos öröklési bizonyítvány és európai öröklési bizonyítvány kiállítását kérte az Amtsgericht Düren-től (düreni helyi bíróság, Németország) [omissis]. A benyújtott végrendeletet német nyelven szövegezték meg, és szövege a következő [omissis]:

2 „Házastársak végrendelete

[omissis]

E végrendelettel

a házastársak [omissis]

kölcsönösen kizárólagos örökösül nevezik egymást.

Tittling, 1990. június 14.

-a férj aláírása

-a feleség aláírása-”

- 3 Az akkori kérelmet a másodrendű érintett, az örökhagyó fiútestvére vitatta; [omissis]
- 4 A 2017. december 20-i végzésével az Amtsgericht Düren (düreni helyi bíróság) hagyatéki bírāja megállapította, hogy a kért öröklési bizonyítvány kiállításához szükséges tények bizonyítást nyertek [omissis]. **[eredeti 5. o.]**
- 5 A másodrendű érintett fellebbezése alapján az eljáró bírósági tanács a 2018. július 4-i végzésével [omissis] megállapította az Amtsgericht Düren (düreni helyi bíróság) joghatóságának hiányát. [omissis]. Az eljáró bírósági tanács indokolásként kifejtette:
  - 6 „[omissis] A 650/2012 rendelet 15. cikke alapján meg kell állapítani az Amtsgericht (helyi bíróság) joghatóságának hiányát, mivel a német hagyatéki bíróságok nem rendelkeznek joghatósággal az öröklési bizonyítvánnyal kapcsolatos jelen eljárás elbírálására. [omissis].
  - 7 A német hagyatéki bíróságok joghatósága nem alapulhat a FamFG 343. §-ának (2) és (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 105. §-án. Az illetékességhez kapcsolódó megfelelő szabály nem egyeztethető össze a 650/2012 rendelet 4. cikkével, mivel a rendelet által szabályozott joghatóság – többek között – a nemzeti öröklési bizonyítványokra, mint például a német jog szerinti öröklési bizonyítványra vonatkozik.
  - 8 Az Európai Unió Bírósága az Amtsgericht (helyi bíróság) megtámadott határozatának elfogadását követően hozott, 2018. június 21-i C-20/17. sz. [omissis] ítéletében a következőket fejtette ki:

»Az említett rendelet 4. cikkének azon értelmezése, amely szerint ez a rendelkezés meghatározza a tagállami bíróságoknak a nemzeti jog szerinti öröklési bizonyítványok kiállítására irányuló eljárásokkal kapcsolatos joghatóságát, az Unión belüli igazságszolgáltatás megfelelő működésének biztosítása érdekében ennek a célkitűzésnek a megvalósítására törekszik, csökkentve a különböző tagállami bíróságok előtt folyó párhuzamos eljárások kockázatát és az azokból esetlegesen következő ellentmondásokat. Ezzel szemben a 650/2012 rendelet céljainak elérését korlátozná az, ha az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzetben, e rendelet II. fejezetének rendelkezéseit – és különösen a 4. cikkét – úgy kellene értelmezni, hogy azok nem határozzák meg a tagállami bíróságoknak a nemzeti jog szerinti öröklési bizonyítványok kiállítására irányuló eljárásokkal kapcsolatos joghatóságát.«
  - 9 Kétségtelen, hogy a Bíróság olyan helyzetben hozta meg határozatát, amelyben a FamFG 343. §-ának (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 105. §-a szerinti joghatóságról (az Amtsgericht Schöneberg [schönebergi helyi bíróság,

*Németország] e joghatóságáról) volt szó. A Bíróság által hivatkozott elveknek megfelelően azonban a 650/2012 rendelet 4. cikke a német hagyatéki bíróságoknak a FamFG 343. §-ának (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 105. §-a szerinti joghatóságát is kizárja. [omissis] E szabályozás ugyanis az utolsó belföldi szokásos tartózkodási helyhez kapcsolódik, míg a 650/2012 rendelet 4. cikke az elhalálozás időpontjában fennálló szokásos tartózkodási helyet veszi figyelembe. A különböző tagállamok bíróságai előtt folyamatban lévő párhuzamos eljárások veszélyét a joghatóságnak az utolsó belföldi szokásos **[eredeti 6. o.]** tartózkodási helyhez való kapcsolat éppúgy előidézi, mint a FamFG 343. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételekhez való kapcsolat.*

- 10 *A 650/2012 rendelet 4. cikke szerint annak a tagállamnak a bíróságai rendelkeznek joghatósággal az öröklés egészében történő határozathozatalra, amelynek a területén az örökgyógy szokásos tartózkodási helye elhalálozásának időpontjában volt. A kérelmező által szolgáltatott információk alapján az örökgyógy utolsó szokásos tartózkodási helye nem Németországban, hanem Spanyolországban volt. Az örökgyógy ugyanis csak egy 2015-ben történt gyógykezelés céljából, néhány hétig tartózkodott Németországban, egyébként a fennmaradó időben Spanyolországban tartózkodott, ahol a házastársak ingatlanal rendelkeztek.”*
- 11 *Ezt követően az elsőrendű érintett beszerezte az esteponai 3. sz. vizsgálóbíróság (Spanyolország) 2019. április 29-i végzését [omissis]. Ennek német nyelvű fordításában többek között a következők szerepelnek:*
- 12 *„[omissis]*
- Az érdekelt fél kérelmére ezen eljárás keretében eltekintek a határozathozataltól, mivel Németország állam bíróságai alkalmasabbak a hagyaték tárgyában történő határozathozatalra, tekintettel olyan gyakorlati körülményekre, mint az érintett fél szokásos tartózkodási helye a jelen ügyben és a hagyaték lényeges részének elhelyezkedése.”*
- 13 *A 2019. augusztus 29-i közjegyzői levéllel az elsőrendű érintett – a közjegyzői okiratba foglalt, 2017. március 23-i kérelem ismételt benyújtásával – kizárólagos öröklési tanúsítvány, valamint európai öröklési bizonyítvány kiállítását kérte az Amtsgericht Dürentől (düreni helyi bíróság) [omissis]. Később benyújtotta a spanyol bíróság fent hivatkozott végzését. A másodrendű érintett ismét vitatta a kérelmet.*
- 14 *A 2020. február 19-i végzésével az Amtsgericht Düren (düreni helyi bíróság) [omissis] kifejtette, hogy az Amtsgericht Düren (düreni helyi bíróság) a spanyol **[eredeti 7. o.]** körzeti bíróságnak a 650/2012 rendelet 6. cikkének a) pontja szerinti határozata alapján joghatósággal rendelkezik. E végzés ellen a másodrendű érintett fellebbezést nyújtott be [omissis].*

II.

- 15 A fellebbezési eljárás felfüggesztése mellett az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikkének második bekezdése alapján az Európai Unió Bíróságának előzetes döntését kell beszerezni. A fellebbezés tárgyában hozandó döntés az előterjesztett kérdésekre adandó – nem nyilvánvaló és még nem is tisztázott – választól függ.
- 16 [omissis] A Spanyolország és Németország közötti viszonyban a hagyatéki bíróságok joghatóságát a 650/2012 rendelet szabályozza. Tekintettel arra, hogy az örökhatyó utolsó szokásos tartózkodási helye 2017. március 9-i halála előtt Spanyolországban volt, a 650/2012 rendelet 4. cikke szerint az öröklés egészében történő határozathozatalra a spanyol bíróságok, nem pedig a német hagyatéki bíróságok rendelkeznek joghatósággal [omissis]. Az eljáró német hagyatéki bíróság [omissis] joghatósága tehát attól függ, hogy a spanyol bíróságnak a jelen öröklési ügyben hozott, 2019. április 29-i későbbi határozata esetében a joghatóság hiányának a 650/2012 rendelet 6. cikkének a) pontjával összefüggésben értelmezett 7. cikkének a) pontja értelmében vett érvényes megállapításáról van-e szó.
- 17 1. A 650/2012 rendelet 7. cikke a) pontja német nyelvi változatának szövege szerint („*Die [eredeti 8. o.] Gerichte eines Mitgliedstaats, dessen Recht der Erblasser nach Artikel 22 gewählt hat, sind für die Entscheidung in einer Erbsache zuständig, wenn a) sich ein zuvor angerufenes Gericht nach Artikel 6 in derselben Sache für unzuständig erklärt hat.*” [„Azon tagállam bíróságai, amelynek jogát az örökhatyó a 22. cikk szerint kiválasztotta, joghatósággal rendelkeznek az öröklés tárgyában történő határozathozatalra, ha valamely korábban eljáró bíróság ugyanazon ügyben a 6. cikk szerint megállapította joghatóságának hiányát.”]) a 650/2012 rendelet 22. cikke szerinti jogválasztást, valamint a joghatóság hiányának az ugyanazon ügyben korábban eljáró bíróság által történő megállapítását feltételezi. A spanyol esteponai 3. sz. vizsgálóbíróság kifejezetten nem állapította meg joghatóságának hiányát. Valójában a 2019. április 29-i végzésében a spanyol bíróság [omissis] úgy határozott, hogy „*eltekint a határozathozataltól*” ([omissis] „*abstenerme de conocer, [...] de las presentes actuaciones*” [omissis]). Felmerül tehát a kérdés, hogy a rendelet 7. cikke szerinti tagállami joghatóság megalapozásához szükséges-e, hogy a korábban eljáró bíróság kifejezetten (szó szerint) megállapítsa joghatóságának hiányát, vagy elegendő, ha e bíróság határozatának az ezt követően eljáró bíróság általi értelmezéséből az következhet, hogy a korábban eljáró bíróság a joghatóságának hiányát kívánta megállapítani.
- 18 2. Ezt követően felmerül a kérdés, hogy azon tagállami bíróság, amelynek joghatósága a végrehajtási rendelet 7. cikkének a) pontjából következik, saját hatáskörében még felülvizsgálhatja-e a korábban eljáró bíróságnak a joghatósága hiányára vonatkozó megállapítását, vagy fennáll a korábban eljáró bíróság határozatának kötelező hatálya, és adott esetben milyen mértékben:
- 19 Ez azon kérdésekre vonatkozik, hogy – amint azt a 650/2012 rendelet 6. és 7. cikke feltételezi – az örökhatyó élt-e jogválasztással a végrehajtási rendelet

22. cikke alapján, hogy nyújtott-e be valamely fél a 650/2012 rendelet 6. cikkének a) pontja alapján a joghatóság hiányának megállapítása iránti kérelmet a korábban eljáró bíróságnál, és hogy a korábban eljáró bíróság helyesen állapította-e meg, hogy a választott jog szerinti tagállam bíróságai alkalmasabbak az öröklés tárgyában történő határozathozatalra (a 650/2012 rendelet 6. cikkének a) pontja).
[eredeti 9. o]

- 20 3. Ezt követően felmerül a kérdés, hogy a 650/2012 rendelet 6. cikkének a) pontja és 7. cikkének a) pontja a szövegén túlmenően akkor is alkalmazandó-e, ha nem került sor az örökhagyó általi kifejezett vagy hallgatóságos jogválasztásra (a 650/2012 rendelet 22. cikke, illetve a 650/2012 rendelet 83. cikkének (2) bekezdése), hanem valamely tagállam alkalmazandó joga a 650/2012 rendelet 83. cikkének (4) bekezdéséből következhet.

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM